

Upravo je ova priča bila poticajna velikom ekonomisti J. M. Keynesu da upozori građane o poruci same priče a koja se može sažeti u «pekmeza će biti sutra ali ne i danas».

Novine polako, u čemu ih prate i ostala sredstva priopćavanja, ali sigurno otvaraju dvoboj na relaciji Račan i Sanader. Prvi je bio sudionik dovođenja HDZ-a na vlast. Drugi ustrajno želi uvjeriti javnost da je, današnji, HDZ stranka promjena kao što je to svojevremeno (na izborima 3. siječnja 2000. godine) tvrdio SDP. Cjelokupna se retorika svodi na traženje nove šanse i obećanja kako će pekmeza sutra biti, slučaj HDZ, i «vjerujte nasljeđeno smo sredili i novi mandat znači boljitak za građane Hrvatske» (pekmeza će sutra biti) što je vidljivo u retorici današnje vlasti. Jasno je da niti jedan niti drugi stav nema utemeljenja.

Pokojni je Predsjednik, Franjo Tuđman, obraćajući se Saboru 1994. godine (Vidi moju «Ekonomsku politiku za 1995. godinu» i komentar na 87. stranici), najavio čudo u Hrvatskoj. Postali smo čudovište. Neoliberalistička koncepcija, koja nije napuštena dolaskom Koalicije na vlast, nastavila je započetu priču HDZ-a i stvorila postojeći ekonomski ambijent. Hrvatska sve teže podnosi nametnuti joj ekonomski model. U cjeloj priči je nebitno da li se radi o inozemnim sugestijama ili «domaćim» kreacijama. Bitno je reći da neoliberalizam snažno devastira Hrvatsku i smanjuje mogućnost ostvarenja samostalne, subjektivne i socijalno odgovorne zemlje.

Iz naznaka stranačkih čelnika je jasno da neoliberalizam ostaje bez obzira tko osvoji vlast. U tom smislu hrvatskim građanima je potpuno svejedno koja će stranka osvojiti vlast. Naprosto ovako definiran odnos neće i nemože dati pozitivnog rezultata. Premjer Račan je u inozemstvu jer se želi ubrzati proces prisutanja Hrvatske Europskoj uniji. Pri tome nitko ne želi prognozirati što znači pristup Europskoj uniji za hrvatskog građana. Naprosto nije moguće da cost-benefit analiza ne prethodi takvoj odlučnoj i sudbonosnoj odluci. A upravo se to događa. Možda je putovanje gospodina Račana dio inozemne podrške pred predstojeće izbore – tko zna?!!!

Vlast prije i iznad svega!!!!

Marx se je svojevremeno rugao svojim zemljacima (njemcima) kada su mislili i tvrdili da im se neće dogoditi provorbitna akumulacija kapitala kao što je to tada upravo odvijalo u Engleskoj gdje su «ovce pojele ljude». Ja se ispričavam jer nije ukusno ni pristojno citirati starog Marxa. Prihvaćam kritiku – bit ću dobar.

Turizam u Hrvatskoj je jedina izvozna granakoja može «povući» izvoz u kratkom vremenu. Prema nekim analizama svaki građanin Hrvatske godišenje izvozi putem turizma gotovo 600\$. Ima li se u vidu da je ukupan izvoz per capita tek 1000 \$ nije složeno shvatiti da je moguće dinamizirajući turizam dinamizirati privredni razvoj. To znači učiniti inozemni dug podnošljivijim. Danas, inozemni dug postaje, nastavimo li politiku neoliberalizma, i ostaje snažno ograničenje «autonomnoj» ekonomskoj politici. U tim i takvim uvjetima mi prodajemo Hvar Slovincima. Obrazloženje: eto, kao što znamo, u Hrvatskoj je tijekom privatizacije destruiran nacionalni kapital pa će ga stranci sačuvati od nas samih. Nije za vjerovati ali se je to upravo, neki dan, reklo. Autor te izjave je vrlo visoko poicioniran dužnosnik. I nikome ništa.

Pred više od osam godina sam govorio kako ćemo jednog dana prodavati otoke. Tada sam mislio da mediteranski pretjerujem. Danas znam da nas ni ti otoci neće spasiti. Naprosto kupujemo vrijeme prodajom obiteljskog srebra. Hrvatskoj se sve događa u okviru determinirajućih struktura i svako predviđanje gubi smisao jer su mogućnosti stohastičkih procesa svakim danom sve manje. To je naša zbilja.

Prema tome, građani moraju zahtijevati «pekmez danas a ne sutra». Što znači sutra. Ono nam je tako daleko tim više jer ne želimo preuzeti odgovornost prema budućim generacijama. Zato retorika Gospodina Banca prilikom preuzimanja vodeće uloge u Liberalnoj stranci može značiti tek oratorsku varijaciju (interpretaciju) o nužnosti promjena. Konačno, nisma shvatio gospodina Banca što je htio reći. Ostaje da vidimo. Liberalna stranka neće mjenjati Hrvatsku, ali ako gospodin Banac pokrene proces ja ću mu se zahvaliti u ime generacija koje dolaze.

I dalje ostaje: «pekmez sutra a ne danas». Narode čekaj. Što bude bit će.